

pawłowski

ZDZISŁAW PAWŁOWSKI

Zdzisław Pawłowski urodził się 30 czerwca 1935 roku we Lwowie. Szkołę podstawową (1948), gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. Józefa Ignacego Kraszewskiego (1952) ukończył w Białej Podlaskiej. Dyplom magistra inżyniera łączności, w zakresie elektroniki medycznej i radiacyjnej, uzyskał w 1960 roku na Wydziale Łączności Politechniki Warszawskiej, gdzie jeszcze w czasie studiów, w 1957 roku, został zatrudniony jako nauczyciel akademicki w Katedrze Radiologii. Po reformie wydziału i likwidacji katedr, od 1970 roku pracował w powstałym na wydziale Instytucie Radioelektroniki. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał na Wydziale Łączności Politechniki Warszawskiej w 1964 roku za rozprawę *Analiza zdolności rozdzielczej impulsowych komór jonizacyjnych z siatką w zastosowaniu do spektrometrii promieniowania alfa*, a stopień doktora habilitowanego w 1987 roku, na tym samym Wydziale, za pracę *Modele zjawisk w spektrometrycznych gazowych detektorach promieniowania jądrowego*. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1990 roku, tytuł profesora zwyczajnego w 1996 roku.

W 1967 roku odbył staż naukowy w instytucie Centro Informazioni Studi di Esperienze w Mediolanie. W latach 1975–1995 uczestniczył w pracach naukowych w Zjednoczonym Instytucie Badań Jądrowych w Dubnej. W latach 1985–1995 był członkiem międzynarodowego zespołu w The Svedberg Laboratory and Department of Radiation Sciences w Uniwersytecie w Uppsali (Szwecja) przy-

gotowującego eksperyment do badań rzadkich rozpadów mezonów Π^0 . Podczas stażu naukowego w Centro Informazioni Studi di Esperienze w Mediolanie uczestniczył w badaniach wpływu zderzeń jądrowych na energetyczne zdolności rozdzielcze detektorów półprzewodnikowych. W Zjednoczonym Instytucie Badań Jądrowych w Dubnej brał udział w opracowaniu systemu do akwizycji danych i sterowania spektrometrem strimerowym. W Uniwersytecie w Uppsali projektował system komór dryfowych do aparatury do badań rzadkich rozpadów zainstalowanej na akceleratorze „CELSIUS”.

Zainteresowania badawcze Zdzisława Pawłowskiego w latach 1960–1990 koncentrowały się na problematyce detekcji i spektrometrii promieniowań jądrowych, a od 1990 roku — na bioinżynierii. W Politechnice Warszawskiej kierował pracami związanymi z: projektowaniem i konstrukcją komór impulsowych do spektrometrii promieniowania alfa i badań reakcji jądrowych z neutronami,

Słowa kluczowe

- elektronika jądrowa
- detekcja promieniowań jądrowych
- inżynieria biomedyczna

P

badaniami fluktuacji jonizacji i lawinowego powielania ładunku w ośrodkach gazowych stosowanych do wypełniania detektorów promieniowań jądrowych, opracowaniem metod i systemów do pomiarów małych aktywności izotopów promieniotwórczych, udoskonalaniem konstrukcji i technologii gazowych i półprzewodnikowych detektorów promieniowania, opracowaniem detektorów do badań efektu Mössbauera oraz budową systemów pomiarowych do spektrometrii elektronów Augera. W kierowanym przez niego zespole opracowany również został spektrometr wzbudzonej fluorescencji rentgenowskiej do badań składu tkanek biologicznych i aparatura do badań gęstości tkanek kostnych w diagnozowaniu osteoporozy. Prowadzone były również prace z optymalizacji luminescencyjnych sensorów obrazów radiograficznych.

Jest on autorem bądź współautorem ponad 100 prac publikowanych m.in. w: „Nuclear Instruments and Methods in Physics Research”, „Nuclear Physics”, „Physics Letters”, „Physics Scripta”, „IEEE Transactions on Nuclear Science” i „Biocybernetics and Biomedical Engineering”, a także autorem lub współautorem 4 monografii, z detekcji promieniowań jądrowych, wydanych przez Ośrodek Informacji o Energii Jądrowej w Warszawie: *Szumy układów elektronicznych stosowanych w spektrometrii* (1967), *Komory impulsowe* (1968), *Eliminacja biegu własnego detektorów i pomiary małych aktywności* (1970), *Liczniki proporcjonalne — konstrukcja, technologia i zastosowanie* (1978). Był promotorem 13 zakończonych prac doktorskich, uzyskał 14 patentów. Szereg opracowanych przez niego i pod jego kierunkiem urządzeń było seryjnie produkowanych (m.in. 2 systemy do pomiaru małych aktywności izotopów promieniotwórczych, detektory do badań efektu Mössbauera) i eksportowanych za granicę. Za osiągnięcia w pracy naukowej uzyskał trzykrotnie Nagrody Państwowej Rady ds. Pokojowego Wykorzystania Energii Atomowej, pięciokrotnie Nagrody Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Nagrody Ministra Edukacji Narodowej.

Na Politechnice Warszawskiej prowadził wiele wykładów, m.in. z: „Detekcji i spektrometrii promieniowań jądrowych”, „Radiologii”,

„Elektronicznej aparatury jądrowej”, „Detekcji sygnałów jądrowych i medycznych”, „Analizy danych pomiarowych w medycynie”. Wygłosił dwa wykłady inauguracyjne rok akademicki — na Wydziale Elektroniki (rok akademicki 1987/1988) i na Uczelni (rok akademicki 1991/1992). Przez 16 lat (1987–2003) był kierownikiem Zakładu Elektroniki Jądrowej i Medycznej Instytutu Radioelektroniki. W zakładzie wypromował 11 doktorów, z których 3 ukończyły prace habilitacyjne. Dzięki jego działalności rozwinęła się na Wydziale nowa specjalność Inżynieria Biomedyczna. Od początku jej powstania był kierownikiem specjalności i głównym twórcą programów kształcenia. Przez studentów wyróżniony został „Złotą Kredą” (rok akademicki 1979/1980) — nagrodą przyznaną najlepszym dydaktykom Wydziału.

Kierował dwoma międzynarodowymi programami Tempus. Był członkiem Senackiej Komisji ds. Badań Naukowych (1990–1993), Rektorskiej Komisji ds. Rozwoju Sieci Bibliotecznych (1973–1976), Międzywydziałowego Studium Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej (1987–1990) oraz przewodniczącym Komisji Rady Wydziału ds. Badań Naukowych (1990), przewodniczącym Dziekańskiej Komisji ds. Finansowych (1990–2002). W latach 1972–1983 był zastępcą ds. naukowych dyrektora Instytutu Radioelektroniki, a w 1974 roku pełnił obowiązki dyrektora Instytutu Radioelektroniki. Był członkiem komisji ekspertów Pełnomocnika Rządu ds. Wykorzystania Energii Atomowej oraz Ministra Edukacji Narodowej i Ministra Zdrowia. Był członkiem Rady Naukowej Instytutu Problemów Jądrowych (1998–2002), Komitetu Fizyki Medycznej i Radiobiologii Polskiej Akademii Nauk (1998–2004), jest członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (od 1996 roku) oraz Towarzystwa Fizyki Medycznej.

Odnznaczony został odznaczeniami państwowymi: Złotym Krzyżem Zasługi (1979), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1987), Medalem Edukacji Narodowej (1990) oraz Złotą Odznaką „Zasłużony dla Politechniki Warszawskiej” (2005).

Jest żonaty, ma jednego syna. W 2007 roku przeszedł na emeryturę.